

Sygn. akt VI GC 236/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 1 października 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W.

przeciwko: Przedsiębiorstwo (...) Spółka z o.o. w R.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Przedsiębiorstwo (...) Spółka z o.o. w R. na rzecz powódki (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 269.666,95zł (dwieście sześćdziesiąt dziewięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych, dziewięćdziesiąt pięć groszy)

II. w pozostałej części oddala powództwo

III. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 13.017,26zł (trzynaście tysięcy siedemnaście złotych, dwadzieścia sześć groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn akt VI GC 236/18

Uzasadnienie wyroku z dnia 1.10.2018r.

Powód (...) S.A. w W. wniósł o zapłatę od pozwanego Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w R. kwoty 269.666,95zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w wysokości maksymalnej, kwoty 12.929,23zł i kosztów postępowania z tytułu gwarancji z tytułu niespłaconego przez pozwanego kredytu i wynikających stąd odsetek.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zarzucił, iż wyciąg bankowy winien być podpisany przez osoby upoważnione do składania oświadczeń i opatrzony pieczęcią banku. Ponadto musi być do niego dołączony dowód doręczenia dłużnikowi pisemnego wezwania do zapłaty. Jest to wyłącznie dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Pozwany zaprzeczył autentyczności i prawdziwości dokumentów prywatnych załączonych przez powoda do pozwu. Zakwestionował uprawnienie osób podpisujących się pod wyciągiem, jak również pieczęć banku, która nie wskazuje na siedzibę i adres banku zgodnie z art. 374 §1 ksh, co pozbawia niniejszy dokument waloru wiarygodności. Zarzucił, iż powód nie wykazał, że przysługuje mu prawo do odsetek ustawowych za opóźnienie odpowiadających dwukrotności ich wysokości, powołując się na §11, wskazujący na zmienną stopę procentową wynikającą z uchwały zarządu (...) podawanej do wiadomości klientom w lokalach oddziałów, niezależnie od innych form powiadomienia za okres od dnia, w którym powinna nastąpić spłata do dnia poprzedzającego dzień spłaty po upływie terminu wypowiedzenia. Dokument taki nie został przez powoda dołączony do akt sprawy.

W odpowiedzi powód wniósł o uwzględnienie powództwa i zarzucił, iż umowa o kredyt została ostatecznie przedłużona do dnia 2.06.2017r. i z upływem tego terminu cała wierzytelność, którą powinien był pozwany spłacić, stała się wymagalna, umowa kredytu wygasła i nie było konieczności jej wypowiedzenia, stąd powództwo nie jest przedczesne. Wskazał, iż wezwanie do zapłaty z dnia 12.06.2018r. zostało wysłane do spółki na adres jej siedziby zgodnie z adresem ujawnionym w KRS. Powołując się na §13 umowy (...) Bank (...) udzielił gwarancji spłaty kredytu tytułem zabezpieczenia i powód skorzystał z tego zabezpieczenia, a w konsekwencji (...) w dniu 25.01.2018r. wypłacił na rzecz (...) gwarancje w wysokości 269.669,95zł, co wynika z potwierdzenia przelewu, a ponadto z umowy przelewu wierzytelności, co potwierdza nadto wyciąg z ksiąg bankowych. Zgodnie z art. 95.1. Prawa bankowego wyciąg z ksiąg bankowych w stosunku do konsumenta nie ma mocy dokumentu urzędowego, a zatem stanowi takowy w pozostałych przypadkach. Powołał się na pełnomocnictwa osób podpisanych pod wyciągiem. Żaden przepis nie reguluje treści pieczęci bankowej, która ma pełnić rolę potwierdzającą autentyczność dokumentu ze wskazaniem nazwy, siedziby banku oraz numeru czyli jednostki organizacyjnej banku. Zgodnie z umową przelewu wierzytelności przeszło na powoda roszczenie o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty kwoty gwarancji w wysokości aktualnie obowiązujących maksymalnie odsetek za opóźnienie, co wykazuje umowa przelewu. Do przelanej wierzytelności z tytułu gwarancji zapisy umowy kredytu w zakresie oprocentowania nie mają zastosowania, zaś sposób wyliczenia odsetek wynika z wyciągu z ksiąg banku.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 7.06.2013r. pozwany podpisał z powodem umowę o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym B. na kwotę 336.000zł ze zwiększoną ostatecznie kwotą o dalsze 100.000zł zgodnie z aneksem nr (...) z dnia 3.06.2016r. Zgodnie z §13 jednym ze sposobów zabezpieczenia jego spłaty była gwarancja spłaty kredytu udzielona przez (...) na podstawie umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr (...) z dnia 4.03.2013r. Kredyt ostatecznie kolejnym aneksem został przedłużony jako data spłaty kredytu do dnia 2.06.2017r. Zgodnie z §10 aneksu nr (...) niespłacenie kredytu w powyższym terminie powodowało, że stawał się on zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym, a (...) mógł rozpocząć działania zmierzające do jego odzyskania. W aneksie tym zmieniono również gwarancję (...) do wysokości 270.000zł obowiązującą do dnia 2.09.2017r. (dowód: umowa wraz z aneksami k. 54 – 68).

Pozwany nie dokonał w powyższym terminie spłaty kredytu (dowód: wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 30.05.2018r). Na ten dzień spłacie podlegała należność główna w kwocie 269.666,95zł. W/w wyciąg ten zawierał również w swej treści należność w wysokości 12.929,23zł tytułem odsetek umownych od dnia 25.01.2018r. do dnia 29.05.2018r. naliczonych od w/w należności głównej w wysokości maksymalnych odsetek ustawowych za opóźnienie zgodnie z art. 481 §2¹kc, jak również dalsze należne odsetki od dnia 30.05.2018r. do daty całkowitej spłaty należności głównej. Wyciąg ten został wystawiony na podstawie ksiąg bankowych z tytułu zrealizowanej gwarancji de minimis udzielonej przez (...) jako zabezpieczenie spłaty w/w kredytu. Wyciąg ten został opatrzony pieczęcią banku oraz podpisany przez osoby do tego upoważnione, tj. M. A. i J. W. (dowód: wyciąg z ksiąg bankowych, pełnomocnictwa poświadczone notarialnie za zgodność z oryginałem, KRS powoda k. 137- 140, k.25-40).

Zgodnie z porozumieniem do umowy portfelowej linii gwarancyjnej de minimis nr 4... z dnia 4.03.2013r. określającym zasady dokonywania zmian spłaty kredytów objętych gwarancją i zasady współpracy (...) i banku kredytującego z tytułu windykacji po wypłacie gwarancji, bank kredytujący w terminie 3 dni po otrzymaniu wpłaty z tytułu gwarancji od (...) miał przekazać (...) podpisaną umowę przelewu wierzytelności. Zgodnie z §5 porozumienia bank kredytujący miał prowadzić ewidencję wierzytelności (...) nabytej od (...) po wypłacie gwarancji i naliczać odsetki od tej wierzytelności zgodnie z umową portfelowej linii gwarancyjnej. (dowód: porozumienie k. 16-24). W związku z brakiem spłaty kredytu powód wezwał (...) w dniu 25.08.2017r. do zapłaty z tytułu gwarancji kwoty 269.666,95zł, którą to kwotę bank otrzymał w dniu 25.01.2018r. (dowód: wezwanie do zapłaty, potwierdzenie przelewu k. 42, 51). W dniu 28.03.2018r. powód podpisał z (...) umowę przelewu wierzytelności z tytułu zrealizowanej gwarancji na kwotę 269.666,95zł. Wraz z przelaną wierzytelnością zgodnie z §2 miały przejść na bank kredytujący roszczenia o zapłatę odsetek naliczanych od dnia wypłaty kwoty gwarancji w wysokości aktualnie obowiązujących maksymalnych odsetek za opóźnienie oraz poniesione przez (...) koszty. Pismem z dnia 12.04.2018r. powód wezwał pozwanego do spłaty w/

w kwoty, które to wezwanie zostało wysłane na adres siedziby pozwanego: ul. (...) w R. i niepodjęte w terminie wobec awizacji (wezwanie k. 53 i zpo. k. 52, KRS pozwanego k. 69 -76).

Sąd dał wiarę w/w dokumentom prywatnym. Wbrew twierdzeniu powoda wyciąg z ksiąg bankowych w myśl art. 95.1a Ustawy Prawo bankowe nie korzysta z mocy dokumentu urzędowego względem wszystkim podmiotów, a nie tylko konsumenta, zatem stanowi dokument prywatny w myśl art. 245kpc. Tym niemniej przez sam fakt, że jest to dokument prywatny, stanowi jednak jeden ze środków dowodowych wskazanych w kpc, który posiada moc dowodową i walor wiarygodności w zestawieniu z pozostałymi dokumentami przedłożonymi przez powoda w myśl art. 6 kc, jak również w związku z treścią zarzutów pozwanego podniesionych w sprzeciwie (por. SA w G. I ACa 278/17, SA w Ł. I ACa 1758/15). Jest choćby podstawą wpisu hipoteki do księgi wieczystej dłużnika (art. 95.3 prawa bankowego), podstawą wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym (art. 485 § 3 kpc), co oznacza, iż ustawodawca nadał znaczenie prawne takiemu dokumentowi w stopniu wyższym, niż zwykły dokument prywatny, skoro na podstawie nakazu zapłaty w postępowaniu wierzyciel bez udziału dłużnika może dokonać zabezpieczenia z mocy prawa.

Sąd zważył, co następuje:

Niespornym było, iż bank udzielił pozwanemu kredytu obrotowego w wysokości wskazanej w umowie kredytowej wraz z aneksami. Ciężar wykazania, iż dług ten na koniec obowiązywania umowy, tj. 2.06.2017r. został spłacony spoczywał na pozwanym jako dłużniku. W konsekwencji to nie powód, lecz pozwany powinien wiarygodnymi środkami dowodowymi obalić wiarygodność wyciągu z ksiąg bankowych poprzez przedłożenie dowodu spłaty niespornego między stronami zadłużenia wynikającego z umowy kredytu. Pozwany ograniczył się wyłącznie do niezasadnego zakwestionowania od strony formalnej wyciągu z ksiąg bankowych, zarzucając brak właściwej pieczęci i uprawnień osób go podpisujących. Rację należy przyznać powodowi, iż treść czy wygląd pieczęci bankowej nie wynika z przepisu art. 374§1 ksh. Przepis ten odnosi się wyłącznie do pism spółki akcyjnej, a nie do treści w/w pieczęci banku wynikającej z art. 95.1 Prawo bankowe. Z pełnomocnictw i odpisów z KRS wynika zaś jednoznacznie, że podpisujące taki wyciąg osoby były upoważnione do podpisywania wyciągów z ksiąg bankowych w dacie sporządzenia wyciągu. W konsekwencji skoro powód wobec upływu terminu spłaty kredytu zrealizował jego zabezpieczenie w postaci gwarancji bankowej, wzywając w terminie jej obowiązywania gwaranta do zapłaty za pozwanego jako dłużnika zadłużenia kredytowego. Kwotę tę otrzymał w dniu 25.01.2018r., a jako nabywca wierzytelności z tego tytułu wszedł w prawa gwaranta, tym samym uzyskując legitymację czynna do domagania się od dłużnika zapłaty kwoty gwarancji. Nie było zatem potrzeby wypowiedzenia umowy kredytu, skoro w terminie końcowym jego spłaty pozwany nie spełnił świadczenia, tym samym stało się ono wymagalne w dniu następnym.

Powód jednak nie wykazał wysokości odsetek dochodzonych niniejszym pozwem, a wynikających z w/w wyciągu z ksiąg bankowych. Niespornym między stronami było, iż nie były to odsetki w wysokości określonej w umowie o kredyt. Kwota należności głównej wynikająca z wyciągu stanowiła zrealizowaną przez bank gwarancję bankową, której źródłem była umowa portfelowa linii gwarancyjnej de minimis nr (...) z dnia 4.03.2013r. z późniejszymi zmianami i z tej też umowy, jak wynika z treści umowy przelewu wierzytelności, wynikała wysokość odsetek za opóźnienie w spłacie zadłużenia z tytułu zrealizowanej gwarancji. Brak dowodu na to, by pozwany zaakceptował treść w/w umowy czy porozumienia dot. umowy portfelowej. Pozwany zarzucił w procesie niewykazanie przez powoda wysokości tych odsetek, zatem obowiązkiem powoda zgodnie z art. 6 kc było przedłożenie dokumentu źródłowego, tj. umowy cywilno-prawnej, w tym przypadku w/w umowy portfelowej, gdyż odsetki umowne muszą wynikać z umowy stron. Nie stanowi źródła powstania zobowiązania w postaci odsetek umownych umowa przelewu wierzytelności zgodnie z zasadą: N. plus iuris in alium transfere potest, quam ipso habet. Umowa przelewu wierzytelności przenosi na nabywcę wierzytelności przysługujące zbywcy, a nie kreuje ich powstania i wysokości. Tym samym powód nie sprostał ciężarowi dowodu wykazania, iż pozwanego wiązała umowa portfelowej linii gwarancyjnej i wynikające z niej maksymalne odsetki umowne za opóźnienie zgodnie z przepisami kc. Wyciąg zatem z ksiąg banku wskazujący na zadłużenie z tytułu niniejszych odsetek nie stanowił wystraszającego dowodu na powyższą okoliczność wedle art. 245 kpc, stąd powództwo w zakresie żądanych odsetek umownych zostało oddalone jako niewykazane.

O kosztach procesu sąd orzekł zgodnie z art. 108 kpc w zw. z art. 100 kpc rozdzielając te koszty stosunkowo: powód wygrał w 95,42%, co przy poniesionych przez niego kosztach procesu: 14.161,26zł stanowiących opłatę od pozwu oraz wydatki z tytułu poświadczenia notarialnego dokumentów: 31,26zł, dało kwotę 13.512,67zł. Pozwany zaś wygrał w 4,58%, co przy należnych mu kosztach zastępstwa procesowego: 10.817zł dało kwotę: 495,41zł. W konsekwencji dało to kwotę należną powódce jak w pkt III wyroku.